

Advies herziene aanvraag Stichting Tolhuistuin

Achtergrond

Stichting Tolhuistuin had een ambitieus plan ingediend en heeft, nu de stichting jaarlijks minder subsidie krijgt dan gehoopt, de ambities wat betreft de omvang van de programmering drastisch bijgesteld. In het onderliggende advies, een aanvulling op het eerdere advies, bespreekt de kunstraad de herziene plannen.

Advies

Programmering

Stichting Tolhuistuin heeft zijn ambities bijgesteld, en wil kleinschaliger gaan werken. In het herziene plan verschuift de focus van de eigen producties naar een groter aantal coproducties. Het grootste verschil met de eerder ingediende plannen is dat de instelling alleen nog in de kleine zaal gaat programmeren, bijna niet in de grote zaal. De instelling geeft aan 'intussen de ervaring te hebben dat we met onze producties niet in de grote zaal terecht kunnen'. De kunstraad is positief over het (noodgedwongen) besluit om kleinschaliger te opereren en de grote zaal te verlaten. Hij vindt de plannen realistisch en de programmaselectie weliswaar breed, maar interessant. In de uitwerking van zijn programmering zet de organisatie met het herziene plan naar mening van de kunstraad een goede stap voorwaarts. Waar het oorspronkelijke plan hier en daar wat wollig was, leidt een kleinschaliger opzet tot meer focus. De kunstraad is positief over het mogelijk oprichten van een programmaraad. Deze adviserende raad kan de artistieke lijn van alle verschillende programmering goed in het oog houden. Wel is, zoals de kunstraad in zijn advies in 2016 reeds opmerkte, ook in het herziene plan niet altijd duidelijk welke rol Stichting Tolhuistuin heeft bij de verschillende projecten, in welke mate er wordt samengewerkt en van wie een initiatief komt. De kunstraad raadt Stichting Tolhuistuin aan om structuur aan te brengen in verschillende types zaalverhuur en inzichtelijk te maken wanneer een programma een coproductie is of juist verhuur.

Publiek

Minder (grote zaal) programma's heeft consequenties voor het publieksbereik. De stichting heeft haar beoogde publieksaantallen flink bijgesteld.¹ Zoals de instelling zelf ook aangeeft, is het soort programmering (experimenteel, cultureel divers of gericht op Noord) waarmee ze zich wil profileren vaak gericht op nieuwe doelgroepen, waarmee niet vanzelfsprekend meteen volle zalen getrokken worden. Met zoveel experimentele programmering en programma's door jonge makers ontbreekt het in het plan aan een strategie op publieksonwikkeling en -binding. Wie het publiek is en hoe het publiek – met name voor de programmering van nieuwe makers en talentontwikkeling – bereikt wordt is niet duidelijk. De kunstraad mist een visie op publiek, en een uitwerking van de beoogde publieksgroei. De kunstraad wil weten in welke stappen de instelling de groei van publiek wil bewerkstelligen. Juist ook in combinatie met de zomerfestivals in de tuin.

Paradiso

De kunstraad merkt op dat er in de herziene plannen van Tolhuistuin geen uitspraak wordt gedaan over de relatie met Paradiso. In zijn advies van juni 2016 adviseerde de kunstraad de activiteiten van Paradiso en Tolhuistuin uit

---

¹ Het verwachte bezoekaantal in Amsterdam is bijgesteld van 31.350 naar 9.800 in 2017; de verwachte zaalbezetting van 150 naar 100.

elkaar te trekken, waarbij beide organisaties de (financiële) verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen deel. Intussen is duidelijk dat het op dit moment juridisch onmogelijk is het lopende contract tussen Stichting Tolhuistuin en VOF de Tolhuistuin open te breken. Nieuwe afspraken kunnen in 2019 opgesteld worden, als het lopende contract eindigt. Het feit dat Stichting Tolhuistuin niet meer in de grote zaal gaat programmeren leidt in de praktijk wellicht tot een nieuw, meer werkbaar, evenwicht tussen de partijen.

Cijfers

De instelling geeft blijk van een kritische blik op zijn eerder ingediende begroting. De kunstraad merkt een aantal opvallende wijzigingen op, waarbij een onderbouwing ontbreekt. Bepaalde posten lijken anders te worden gedefinieerd ten opzichte van de eerdere aanvraag. Mogelijk hangen gewijzigde cijfers, of definities hiervan, samen met de komst van een nieuwe penningmeester in het bestuur.

De stichting is momenteel op zoek naar een zakelijk leider. De aanstelling van een zakelijk leider zou ook effect kunnen hebben op een verheldering in de rol van de instelling, in het inzichtelijk maken wie wat (co)produceert. Als voorbereiding op de tussentijdse evaluatie vraagt de kunstraad om onderbouwing van de cijfers met betrekking tot de commerciële verhuur.

Conclusie

Het herziene plan van Stichting Tolhuistuin kent ten opzichte van de eerste aanvraag meer focus. De kunstraad is benieuwd naar de samenwerkingsprojecten en naar de plek die nieuwe makers krijgen. De kunstraad moedigt de instelling aan om samenwerkingen te verdiepen en een strategie te ontwikkelen met betrekking tot publieksontwikkeling en -binding. De kunstraad verwacht dat de komst van een zakelijk leider meer helderheid zal scheppen in onderbouwing van cijfers en een visie op de samenwerking met Paradiso.